

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa S. Z.
przeciwko A. Z. o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 31 października 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od skarżącego na rzecz powoda 3600
(trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego A.Z. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 31 października 2018 r., I ACa [...], Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania

przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na podstawie wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Powołanie się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (por.m.in. postanowienia SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, Nr 6, poz. 100, z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49).

Zdaniem skarżącego o oczywistej zasadności wniesionej skargi przesądza brak zakwestionowania przez Sąd Apelacyjny sposobu przeprowadzenia postępowania dowodowego w postępowaniu pierwszoinstancyjnym – przede wszystkim zaś decyzji Sądu Okręgowego o oddaleniu części wniosków dowodowych. Przełożyło się to, zdaniem skarżącego, na nieprawidłowe stwierdzenie, że wpłata środków na rachunek pozwanego nastąpiła w wyniku pomyłki, co miało kluczowe znaczenie dla zastosowania w sprawie przepisów o nienależnym świadczeniu (zwłaszcza art. 411 pkt 1 k.c.).

Twierdzenia te nie pozwalają jednak uznać, by skarga kasacyjna była uzasadniona w stopniu oczywistym. Okoliczności towarzyszące wpłacie środków

na rachunek pozwanego były już przedmiotem wnikliwej oceny Sądów pierwszej i drugiej instancji. Opierają się one w znacznej mierze na specyficznych okolicznościach sprawy, których ustalenie i ocena należały przede wszystkim do sądów *meriti*. Na podstawie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego, a uprzednio uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego, nie można stwierdzić, by w sprawie doszło do popełnienia ewidentnych i poważnych błędów w zakresie gromadzenia materiału dowodowego i jego oceny. Równocześnie, sama treść ustaleń faktycznych leży poza zakresem kontroli Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 k.p.c.), a w konsekwencji tym bardziej nie mogłaby stanowić podstawy oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Należy także zauważyć, że samo uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostało sformułowane w sposób lakoniczny i poza dość ogólnymi stwierdzeniami o popełnieniu przez Sąd Apelacyjny rażących błędów w zakresie ustaleń i kwalifikacji faktów sprawy, nie wskazuje, by wadliwość ta miała oczywisty charakter. Argumentacja skarżącego nie odpowiada tym samym przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., która wymaga wskazania na szczególnie ewidentny i kwalifikowany charakter naruszeń popełnionych w związku z orzeczeniem zaskarżonym skargą kasacyjną.

Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę na następujące kwestie. Sąd drugiej instancji jest wprawdzie zobowiązany do czynienia własnych ustaleń i dokonania własnej oceny materiału dowodowego, jednak z urzędu bierze pod uwagę, poza nieważnością postępowania, tylko naruszenie prawa materialnego. Naruszenie przepisów proceduralnych zaś bada o tyle, o ile stosowne zarzuty zostały podniesione w apelacji, a zarzucane uchybienia mogły mieć wpływ na treść orzeczenia. W apelacji pozwanego, którą można było zresztą zakwalifikować jako stwarzającą pozór wniesienia w terminie, bowiem pismo nazwane apelacją i złożone w przedostatnim dniu nie spełniało wymagań stawianych temu środkowi odwoławczemu, żadnych zarzutów procesowych nie podniesiono. Przedstawianie takich zarzutów w skardze kasacyjnej należy w tej sytuacji traktować jako spóźnione i pozostające bez wpływu na treść rozstrzygnięcia. Uwagi te odnoszą się tym bardziej do okoliczności przedstawionych w piśmie procesowym z dnia 27 kwietnia 2020 r. i dołączonych do tego pisma dowodów. Sąd Najwyższy, co

należy dobitnie przypomnieć, nie prowadzi postępowania dowodowego i jest związany ustalonym w sprawie stanem faktycznym, na podstawie którego został wydany prawomocny wyrok Sądu drugiej instancji.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.